

**BELEID MEERKUNNERS EN
HOOGBEGAAFDEN**

SCHOOLJAAR 21-22

DE PHOENIX LOCATIE SINT PANCRAS

OPENBARE BASISCHOOL
DE PHOENIX

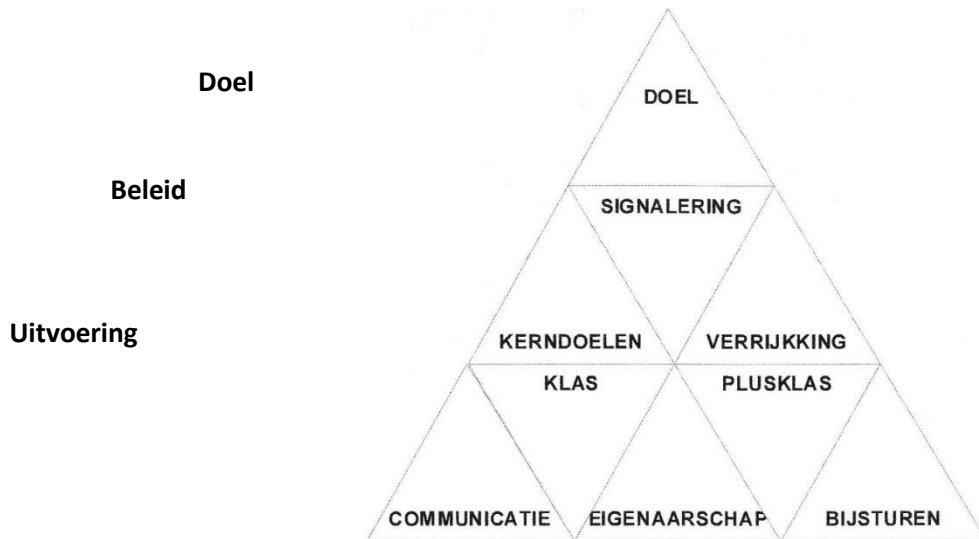
DALTONSCHOOL

Inhoudsopgave

Inleiding	3
Algemeen uitgangspunt	4
Hoogintelligente kinderen binnen Daltononderwijs.....	4
Doelen onderwijs aan hoogintelligente kinderen	4
Beleid op signaleren	5
De diagnostische fase.....	7
Beleid op Kerndoelen.....	7
Beleid op kerndoelen per bouw.....	7
Beleid op kerndoelen in de onderbouw	7
Beleid op kerndoelen in de middenbouw	8
Beleid op kerndoelen in de bovenbouw.....	8
Beleid op Verrijken.....	9
Beleid op Versnellen	10
Uitvoering.....	11
1. In de groep	11
2. Uitvoering thuis.....	13

Inleiding

In dit beleidsplan zal beschreven worden hoe het onderwijs aan kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong (t/m 6 jaar ontwikkelen kleuters zich spronggewijs en kan een hoge intelligentie niet betrouwbaar worden vastgesteld) en kinderen vanaf 7 jaar met een hoge intelligentie vorm gegeven wordt op De Phoenix. Dit zal gebeuren aan de hand van onderstaande beleidspiramide. Te beginnen bij het **doel** en eindigend met de **uitvoering**.

Algemeen uitgangspunt

Het kind staat bij ons centraal en bewandelt zijn eigen pad. Wij vinden het belangrijk dat kinderen plezier in school hebben en zich optimaal ontwikkelen. Vaak gaat dit hand in hand. Op De Phoenix gebruiken we de Daltonuitgangspunten in combinatie met het (zelf)ontdekkend leren. Hierbij gaan we ervan uit dat kinderen tot betere leerprestaties komen als hen geleerd wordt zelf verantwoordelijkheid, zelfsturing te nemen voor hun ontwikkeling. En met ontwikkeling bedoelen we niet alleen de kennis van de vakgebieden, maar ook hoe je je als persoon ontwikkelt. We nemen kinderen serieus en zorgen dat hun ontwikkeling centraal staat; onze basishouding is een vragende houding naar de leerbehoefte van kinderen.

Een uitgangspunt van onze onderwijsaanpak is dat alle kinderen binnen ons onderwijsaanbod sámen kunnen blijven functioneren. Dat hoeft ons er echter niet van te weerhouden om voor kinderen met speciale onderwijsbehoeften een gericht apart aanbod te verzorgen, mits daarin de relatie met het groepsgebeuren als geheel gegarandeerd blijft.

Wij zien “hoogintelligentie” als een opgave voor het onderwijs en niet als een probleem. Wij hebben de visie dat alle kinderen, inclusief de hoog- en meerintelligente een plek hebben waar ze zich thuis voelen, lekker in hun vel zitten, goed presteren en een aanbod krijgen waarmee ze uitgedaagd worden en leren *leren* en leren denken.

Hoogintelligente kinderen binnen Daltononderwijs

Daltononderwijs biedt al veel kansen om binnen het eigen concept te werken aan een speciaal aanbod. De kernwaarden: vrijheid & verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, doelmatigheid, samenwerking en reflectie worden hoog in het vaandel gehouden. ‘Vrijheid & verantwoordelijkheid’ (ook wel: vrijheid in gebondenheid) houdt in dat kinderen leren een eigen keuzevrijheid te hanteren, waarbij zij zelf verantwoordelijk zijn voor hun (leer)gedrag. De opgegeven leerstof en de eisen die daaraan worden gesteld, de tijdslimiet en de gezamenlijke afspraken vormen de grenzen waarbinnen de kinderen hun keuzevrijheid leren gebruiken.

Doelen onderwijs aan hoogintelligente kinderen

Onze doelen van het onderwijs aan hoog intelligente kinderen zijn:

- 1. Welbevinden: De kinderen zitten goed in hun vel en zijn niet depressief**
Kinderen gaan met plezier naar De Phoenix toe. Dit betekent niet dat ze alles leuk vinden maar dat ze een positief beeld hebben van zichzelf, van de unit en hun plek daarin.
- 2. Kinderen zijn productief**
Kinderen presteren op een niveau dat bij hun cognitieve en sociaal-emotionele capaciteiten hoort. Ze zijn zich bewust van hun talenten en hoe die in te zetten. Ze zijn in staat om met frustraties en uitdagende stof om te gaan.
Ze zijn voorbereid op de eisen die het voortgezet onderwijs aan ze zal stellen.
- 3. Kinderen halen de kerndoelen**
Kinderen hebben een goede beheersing van de stof die in de kerndoelen omschreven staat. De kinderen zijn goed voorbereid op de inhoud waar het voortgezet onderwijs op verder gaat.
- 4. Vaardigheids(plus)doelen**
De plusdoelen zijn gericht op het aanleren van vaardigheden. De belangrijkste vaardigheden zijn: Omgaan met je overtuigingen, jezelf motiveren, geheugen gebruiken, samenwerken, omgaan met frustraties, het opsporen en oplossen van hiaten en zelfstandig werken. Voor het behalen van deze vaardigheidsplusdoelen maken we gebruik van speciale verrijkende plusmaterialen. De inhoudsplusdoelen zijn geen doel op zich, maar een manier om aan vaardigheidsdoelen te werken.

Deze doelen staan in volgorde van belangrijkheid. De eerste doelstelling, welbevinden, is voorwaarde voor elk kind.

Beleid op signaleren

Het uitgangspunt is dat elk kind dat gebaat is bij extra begeleiding, middels inhoudelijke plusstof of vaardigheidsbegeleiding, dit aangeboden krijgt. Dit betekent dat het volgen van een (reken)plus aanbod, of versneld kerndoelen aanbod wordt bepaald door de behoefte van het kind. Het ene kind met een IQ van 130 heeft voldoende aan een versnelling in de kerndoelen terwijl een ander met hetzelfde IQ meer verrijking nodig heeft om tot leerprestaties te komen.

Het ene kind heeft behoefte aan een top-down rekenaanbod terwijl het andere prima met de rekenmethode kan leren rekenen.

De afweging die dus steeds gemaakt wordt is: **wat heeft dit specifieke kind nodig om zijn denk- en leervermogens om te zetten in leerprestaties?**

We signaleren en registreren kinderen waarvan we het vermoeden hebben dat ze hoogintelligent zijn centraal en volgen ze door de hele onderwijs carrière. Als praktische middelen kunnen we de volgende tools gebruiken:

- Menstekening op eerste dag.
- Het aanbieden van plusstof aan die kinderen en kijken naar hoe ze ermee omgaan.
- de signaleringslijsten van SIDI.
- Indien nodig: aanvullend onderzoek in de vorm van Intelligentieonderzoek –WISC.

In november vullen de leerkrachten van groep 1 en 2 het formulier A.1.3. "Groepssignalering ontwikkelingsvoorsprong in groep 1 en 2" uit het SIDI-3 Protocol in. Deze is te vinden op sharepoint in de map medewerkers/SiDi3. Naast informatie die hieruit verkregen wordt, neemt de leerkracht gegevens uit het observatiesysteem van Inzichtelijk onderwijs en haar/zijn eigen observaties mee in de beslissing of er sprake is van een kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong.

De volgende gegevens zijn hierbij van belang:

- individuele- en groepsobservaties;
- gegevens uit signaleringslijsten;
- uitkomsten IEP
- informatie vanuit de ouders over de voorschoolse ontwikkeling;

Na de signalering kan het duidelijk zijn dat we te maken hebben met een begaafde leerling voor wie een ander onderwijsaanbod gewenst is.

Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong hebben meestal een didactische voorsprong. Het is van belang om deze kinderen adequate leerstof aan te bieden om te voorkomen dat ze gaan onderpresteren.

De volgende punten staan bij de begeleiding van een kleuter met een ontwikkelingsvoorsprong dan ook centraal:

- De activiteiten moeten aansluiten bij de interesse van de leerling;
- Het werken met verrijkende materialen komt in de plaats van het werken met ontwikkelingsmateriaal;
- De leerkracht sluit in haar/zijn aanbod zoveel mogelijk aan bij de zone van de naaste ontwikkeling van de leerling;
- Er worden duidelijke eisen gesteld aan het werk.

In groep twee laat de school nog geen onderzoek door een extern bureau uitvoeren omdat de ontwikkeling van het jonge kind in sprongen kan gaan en wij dit niet gepast vinden bij deze leeftijd.

Nadat wij SIDI hebben ingevuld en gekeken hebben naar de informatie die wij hebben verkregen vanuit ons observatiesysteem Inzichtelijk onderwijs en in overleg zijn gegaan met de intern begeleider over een eventuele versnelling, worden de herfstsignalering van de methode Veilig Leren Lezen en wordt de IEP rekenen 3A afgenomen. Deze resultaten worden bekeken en besproken met de intern begeleider. Van daaruit kan besloten worden om het kind te laten versnellen van groep 2 naar groep 3. Het kind gaat dan na de kerstvakantie over naar groep 3 en gaat vanaf kern 3 versnelt door de methode heen totdat het aansluit bij de groep. Door het kind vanaf kern 3 in te laten stromen slaan wij het eerste stuk van het aanvankelijk leesproces over. Het doel van de versnelling is om de motivatie hoog te houden.

In november vullen de leerkrachten van groep 3 tot en met 8 het formulier "Observatiegroep 3-8" uit het SIDI-3 Protocol in. Deze is te vinden op sharepoint in de map medewerkers/SiDi3. Naast informatie die hieruit verkregen wordt, neemt de leerkracht gegevens uit haar/zijn eigen observaties mee in de beslissing over er sprake is van een leerling met een ontwikkelingsvoorsprong.

De volgende gegevens kunnen we hierbij gebruiken:

- individuele- en groepsobservaties
- resultaten vanuit de methodes
- gegevens uit signaleringslijsten SiDi
- informatie van de ouders;
- informatie vanuit voorgaande leerjaren.
- eventueel aanvullende informatie vanuit IEP toetsen

Is er een vermoeden van (hoog)begaafdheid, dan volgt de diagnostische fase.

De diagnostische fase

Deze fase bestaat uit twee delen.

Het eerste deel betreft een oudergesprek. Hiervoor gebruikt de leerkracht formulier B 3.1 uit het SIDI-3 protocol.

De tweede diagnose betreft een observatie door de groepsleerkracht. Richtlijnen voor het uitvoeren van de observatie zijn te vinden in het SIDI-3 protocol. Beide diagnoses en de gegevens uit het de IEP tonen of er inderdaad sprake is van een leerling met een ontwikkelingsvoorsprong en bepalen het plan van aanpak. Eventueel kan de leerkracht om zeker te zijn dat het gaat om een leerling met een ontwikkelingsvoorsprong en om inzicht te krijgen welk plan van aanpak het best geschikt zou zijn, aan de IB er verzoeken een MDO af te nemen.

Onder leerlingen met een ontwikkelingsvoorsprong verstaan wij leerlingen die op één enkel of meerdere vakgebieden een ontwikkelingsvoorsprong hebben in vergelijking met leeftijdgenoten. Een leerling heeft een ontwikkelingsvoorsprong wanneer hij/zij:

- + 6 DLE of meer heeft;
- A-scores heeft op IEP-LVS gedurende drie achtereenvolgende toetsmomenten;
- een snelle werker is;
- serieuze werkhouding heeft;
- goede scores bij de methode gebonden toetsen haalt.

Beleid op Kerndoelen

De Phoenix is, net als andere scholen, verplicht te voldoen aan de kerndoelen. Het productief vermogen wordt daarom allereerst ingezet om de kerndoelen te halen.

Door te werken met een portfolio en thematische opdrachten, kunnen hoogintelligente kinderen op De Phoenix versneld aan de kerndoelen werken zonder daarbij hiaten op te lopen en toch zoveel mogelijk binnen de eigen contactgroep en fase blijven.

Alleen bij kinderen die geen aansluiting meer vinden bij leeftijdgenootjes, wordt versnelling in een kindbespreking overlegt met collega's. Hierbij gebruiken we een versnellingswenselijkheidsljst.

Uiteindelijk kan het eerder doorstromen naar een volgende groep een ingreep zijn die goed is voor het welbevinden en de ontwikkeling van het kind. Een versnelling

“Hoe begin je aan een taak” enz. In deze fase kan wel compacten en verrijken toegepast worden.

Beleid op kerndoelen per bouw

Beleid op kerndoelen in de onderbouw

- In groep 1/2/3 wordt het lees-schrijfonderwijs geïntegreerd in het spel en wij gebruiken Veilig Leren Lezen voor het leesonderwijs en Pennenstreken voor het schrijfonderwijs. Bij de kinderen waar sprake is van discrepantie op de motorische ontwikkeling wordt extra aandacht besteed op de fijne motoriek.
- In groep 1/2/3 wordt het rekenonderwijs geïntegreerd in het spel en wij gebruiken de methode Met sprongen vooruit. De kinderen worden ingedeeld op niveau.
- De focus ligt op het uitleggen van het doel van het aanbod in groep 1/2/3 en het relevant maken van de activiteiten in de unit.
- De kinderen worden thematisch uitgedaagd in de hoeken door middel van verdiepende opdrachten. Ook wordt er gebruik gemaakt van de plusprojecten van kleuteruniversiteit.
- Lezen wordt zeker niet ontmoedigd.
- Circuit in niveaugroepen
- De weektaak wordt ook gedifferentieerd aangeboden. Hierbij houden wij ook rekening met het niveau van de kinderen.

- Er wordt specifiek aandacht besteed aan het ontwikkelen van executieve functies: het herhalen van handelingen zodat deze geautomatiseerde vaardigheden worden. Automatiseringsproblemen en tempoproblemen kunnen hiermee voorkomen worden. Verdere uitleg over executieve functies is te lezen bij de *Uitvoering*.

Beleid op kerndoelen in de middenbouw

- Algemeen:
 - In groep 4 en 5 wordt het basiswerk gecompact
 - Instructiegroepen worden per doel/les op niveau ingedeeld
 - Wanneer het vermoeden bestaat dat kinderen meer aan kunnen wordt er voor en door getoetst.
- Spelling:
 - In groep 4 wordt spelling plus vanaf boek 4B (vanaf januari) aangeboden.
 - In groep 4 wordt vanaf de herfstvakantie ingezet op creatief schrijven. Tot de herfstvakantie wordt gewerkt aan het leren kennen en werken met de methode Staal.
 - In groep 5 krijgen ze spelling plus aangeboden
- Taal:
 - In groep 4 wordt taal plus vanaf boek 4B (vanaf januari) aangeboden.
 - In groep 4 wordt vanaf de herfstvakantie ingezet op creatief schrijven.
 - In groep 5 wordt taal plus aangeboden. Er wordt een toets op maat gemaakt (woordenschat plus woorden).
- Rekenen:
 - In groep 4 en 5 wordt meesterwerk aangeboden.
 - Kinderen die nog net niet het niveau van meesterwerk van de eigen groep aankunnen krijgen het meesterwerkboek van een groep ervoor aangeboden.
 - Met Sprongen vooruit kan extra ingezet worden
 - Muiswerk

Beleid op kerndoelen in de bovenbouw

- Algemeen:
 - Muiswerk gebruiken wij voor rekenen, maar wordt ook ingezet voor vreemde talen, spelling en andere verdiepingen.
 - Met nieuwsbegrip en Engels werken wij in niveaugroepen en niet in jaargroepen. Hierbij kijken wij per kind welk niveau zij aankunnen.
 - In groep 6/7/8 doen wij aan het compacter maken van werk. Wij willen herhaling voor de kinderen voorkomen.
 - Met IEP kunnen wij de kinderen doortoetsen.
 - Voor elk vak werken wij met instructiegroepen op niveau, hierbij kijken wij net als bij Engels en nieuwsbegrip naar het niveau dat voor de kinderen het beste is.
 - Met de thema's die wij gebruiken sluiten wij aan bij de interesses van de kinderen.
 - Wij proberen hoog in te zetten bij de kinderen,
- Rekenen:
 - Wij maken gebruik van Getal en Ruimte junior meesterwerk. Daarnaast hebben wij digitaal Muiswerk.
- Taal:
 - Naast de taalmethode werken wij met Taaleigenwijs boekjes.
 - Taal combineren wij veel met Wereld Oriëntatie. Hierbij werken wij thematisch en hebben de kinderen een eigen inbreng in het eindproject.
- Spelling:
 - Werken op eigen niveau. Bijvoorbeeld een groep hoger spelling volgen of in groep 8 spelling versnellen i.p.v. herhalen

Beleid op Verrijken

Het verrijkingsaanbod op De Phoenix staat in dienst van het halen van de eerder gestelde vaardigheids(plus)doelen.

Door middel van de juiste begeleiding en met behulp van plusmaterialen (zie *Uitvoering*) werken we aan de volgende vaardigheden:

Omgaan met je overtuigingen

Omdat hoog intelligente kinderen vaak van jongs af aan opmerkingen hebben gekregen als "Wat slim van jou, wat knap dat je dat al kan". Is het kind ervan overtuigd dat het slim is. Totdat de toegepaste leerstrategie op bijv. de middelbare school niet meer werkt. Het lukt niet meer. Voor veel kinderen betekent dit dat ze een andere strategie gaan zoeken, maar kinderen die dachten dat ze alles konden omdat ze slim waren, denken nu: Hier ben ik dus niet slim genoeg voor. Ze zijn in een fixed-mindset terecht gekomen en moeten geholpen worden richting een growth-mindset. I.p.v. slim en knap te benoemen willen we bij alle kinderen op De Phoenix **de inzet** bespreken en belonen.

Jezelf motiveren

Motivatie bij intelligente kinderen kan snel verdwenen zijn als het aanbod dat ze krijgen niet aansluit bij hun verwachtingen. Bijv. kinderen die op school in groep1-2 komen verwachten te leren lezen en dat is niet het geval. **Uitleg** over waarom bepaalde oefeningen aangeboden worden is daarom essentieel voor de motivatie.

Daarnaast hebben kinderen succeservaringen nodig. Om deze op te kunnen doen hebben ze aanbod op maat nodig. Niet te makkelijk, maar ook niet te moeilijk. Tegelijkertijd moeten ook hoogintelligente kinderen leren omgaan met opdrachten die misschien niet altijd even leuk zijn.

Leren doorzetten is daarbij noodzakelijk.

Begrip/geheugen

Hoog intelligente kinderen gebruiken vooral één leerstrategie; ik kijk ernaar, ik begrijp het en ik onthoud het. Als in het voortgezet onderwijs de hoeveelheid leerstof vergroot wordt en talen niet te begrijpen zijn, lopen veel hoog intelligente kinderen vast. Ze hebben niet geleerd verschillende leerstrategieën te ontwikkelen en te memoriseren. Het veranderen van leerstrategieën is makkelijker op jonge leeftijd dan dat dat moet gebeuren op 15 jarige leeftijd. We willen in ons aanbod daarom specifiek aandacht besteden aan **leren leren**.

Samenwerken

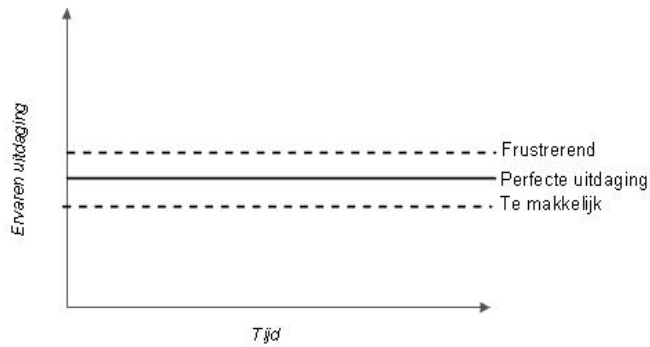
Waarom zou je samenwerken als je in je eentje denkt een beter eindresultaat te kunnen halen? Om hoog intelligente kinderen te leren samenwerken moet het nut hiervan duidelijk besproken worden net als de eisen aan het eindresultaat. Als leren samenwerken het doel is, dan moet de opdracht daar dus ook op gericht zijn. Bij samenwerkopdrachten zal vooraf besproken worden wat het **doel** is van de opdracht en hoe een rolverdeling gemaakt kan worden.

Een doel dat veel bij samenwerken aan de orde komt is het leren verwoorden van gedachten en kennis zodat unit-, fase en plusclubgenoten het ook kunnen begrijpen.

Omgaan met frustraties

Hoogintelligente kinderen hebben ervaren dat ze in bepaalde vakken goed zijn. Ze kunnen dan aangeven dat bepaalde opgaven te makkelijk zijn. Als het er echter moeilijk uit ziet, zeggen ze al snel dat het te moeilijk is en beginnen niet aan de opgaven. Een gedachte hierbij kan zijn dat je beter niets kunt maken dan fouten te maken. **Faalangst en perfectionisme** spelen hierbij een rol.

Naast deze eigen overtuigingen komt nog de omgeving die, gevoed door literatuur, bang is dat het kind niet voldoende uitgedaagd wordt. Er wordt veel nieuw materiaal aangedragen, maar weinig wordt afgemaakt. Het eerste deel is leuk, maar naar het eind toe moet er harder gewerkt worden met minder resultaat. Hier komt het aan op doorzetten. De uitdagingsband bij hoogintelligente kinderen is dun.

Taakwerk is of te makkelijk of te moeilijk. Door het trainen van doorzettingsvermogen en het veranderen van de **mindset** kan de band verbreed worden en leren hoogintelligente kinderen om te gaan met een opdracht die ook eens te makkelijk of te moeilijk kan zijn.

Belangrijk hierbij is ook het op een juiste wijze toetsen van het niveau van kinderen. We kiezen er voor dit te doen met behulp van die IEP.

Oplopen van hiaten

Door het versnellen, hanteren van eigen "oplossingsstrategie" of zij-instroom vanaf een andere school, kunnen kinderen hiaten op hebben gelopen. Dit wordt getoetst door middel van het doortoetsen of juist terugtoetsen van de IEP.

Zelfstandig werken

Zelfstandig werken kan een probleem opleveren vanwege:

- Omgaan met uitgestelde aandacht: hiaat ontstaan door "speciale status" i.v.m. hoge intelligentie
- Klein gebied van uitdaging", zoals hierboven beschreven
- Gebrek aan doorzettingsvermogen: zoals beschreven bij beeld over eigen intelligentie en onder- en overschatting
- Dichtklappen door te grote hoeveelheid informatie: er wordt te ver doorgedacht waardoor kinderen de weg kwijtraken in deze denkmolen en vastlopen. Daarnaast komen de kinderen door de hoeveelheid informatie in hun hoofd vaak niet tot een planmatige aanpak van het leerwerk.
- Beperkte ontwikkeling van de benodigde executieve functies zoals plannen, organiseren en taakinisatie.

Door gebruik te maken van picto's, handelingswijzers en plannings helpen we de kinderen langer zelfstandig te werken.

Beleid op Versnellen

Belangrijk uitgangspunt bij wel of niet in fase versnellen is een passende sociale omgeving voor het kind. Het aanbod kan verplaatst worden, de sociale omgeving niet. Voordat er sprake is van versnellen, wordt dit altijd besproken met de intern begeleider. Samen wordt de versnellingswenselijkheidslijst ingevuld en gekeken wat er nog gedaan kan worden om het aanbod voor het kind passend te maken. De versnelling moet altijd gepaard gaan met een passend aanbod in de nieuwe groep, alleen versnellen biedt geen blijvende, passende oplossing.

Uitvoering

1. In de groep

In de uitwerking van de visie wordt onderscheid gemaakt in twee manieren van onderwijs aanbieden: het thematische en het cursorische aanbod.

Bij het cursorische aanbod gaat het om opdrachten (taken) die, ondersteund door directe instructie, worden aangeboden en kinderen een goede basis verschaffen voor het behalen van de kerndoelen. Van nature is deze lesstof en instructie fragmentarisch opgebouwd. Voor excellente kinderen dient dit te worden omgebogen naar een top-down model.

Op De Phoenix doen wij dat voor de volgende kerndoelen:

- Rekenen & wiskunde
- Technisch en begrijpend lezen
- Spelling

Rekenen

De leerkracht maakt een inschatting of het kind gebaat is bij een top-down uitleg of bottom-up (het volgen van de methode). Versnelling van een rekgroep ('rekenclub') vindt plaats op basis van het maken van methodegebonden toetsen. Als beheersing van het einde van de bestaande rekenclub aangetoond wordt, kan het kind een rekenclub doorschuiven. Als gekozen wordt voor top-down uitleg wordt het kind geplaatst in één van de rekenplusclubs. Dit gebeurt op basis van beheerste onderdelen van het rekenportfolio. Het beheersingsniveau wordt bepaald aan de hand van bij het rekenportfolio behorende toetsing.

Bij de rekenplusclubs wordt gebruik gemaakt van 3 verschillende onderdelen; onderhouden van beheerste stof, aanbieden van een nieuw doel en uitdagende opgaven. Met deze 3 onderdelen wordt er gewerkt aan jezelf motiveren, omgaan met frustraties en overtuigingen en zelfstandig werken.

Technisch en begrijpend lezen

Binnen de eigen groep lezen de kinderen 'door' tot het technisch en begripsniveau dat zij beheersen. Het technisch niveau wordt getoetst met DMT-toetsen/AVI toetsen en het begripsniveau met IEP-begrijpend lezen. Het plezier in lezen staat voorop.

Spelling

In de groepen toetst de leerkracht met behulp van het PI-dictee, dictee van Staal en IEP taalverzorging welke spellingscategorieën beheerst worden en welke categorie nieuw aangeboden moet worden. De beheersing wordt bijgehouden in het spellingsportfolio. Een leerling krijgt instructie en verwerkingsopdrachten voor een nog aan te leren categorie.

Het thematische aanbod impliceert al een top-down benadering, waarbij kinderen op hun eigen niveau en in hun eigen tempo onderzoeken. Ze leren hiermee omgaan met frustratie en overtuigingen, zelfstandig werken en samenwerken. Wij willen dat zij op meer wetenschappelijk niveau naar de inhoud van thema's gaan kijken. De themaopdrachten worden daarom uitgewerkt met behulp van de taxonomie van Bloom. De hoogintelligente kinderen krijgen opdrachten die vragen om hogere denkvaardigheden; analyseren, evalueren en creëren. Dit alles in relatie met hoe de groep als geheel bezig is met een thema.

Onderbouw unit

Een goed, passend aanbod voor kleuters bestaat uit een aantal specifieke kenmerken:

Verrijking op alle gebieden

Bij kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong is het belangrijk om voor alle ontwikkelingsgebieden (cognitief, motorisch, fantasie, emotioneel e.d.) verrijkend materiaal aan te bieden.

Leren door te doen en executieve functies

Kleuters met een ontwikkelingsvoorsprong hebben net als alle kleuters behoefte aan leren door te doen. We kiezen daarom voor cognitieve-doe-opdrachten en spel waarbij het kind aan het denken wordt gezet en tegelijkertijd handelingen moet uitvoeren.

Spel leent zich ook voor het oefenen van allerlei vaardigheden, de al eerder genoemde executieve functies. Executieve functies zijn vaardigheden helpen ons gedrag te reguleren, zoals planmatig werken, organiseren van benodigde materialen, taken beginnen en afmaken, nadenken voordat je iets doet, aandacht vast kunnen houden en om kunnen gaan met veranderingen. Tijdens spel oefenen kleuters deze vaardigheden door een spelplan te maken, attributen hierbij te zoeken of te maken, in de gekozen rol te blijven, te reageren op de inbreng van andere kinderen, rekening te houden met de rol van andere kinderen enz.

Interesses als middel gebruiken

Als kleuters alleen interesse hebben in lezen en rekenen, dan gebruiken we deze interesse als middel om een ander doel te bereiken. Bijv. met klei letters of woorden maken, letters en cijfers uitknippen en opplakken enz.

Verrijkende opdrachten zijn verplicht.

Door het verplicht maken van opdrachten wordt het probleem omzeild van het niet willen kiezen voor een moeilijkere taak door kleuters.

Verplichten gebeurt door per week een vast aantal momenten in te plannen waarop het kind met verrijkend materiaal werkt. De gemaakte taken worden afgetekend in een speciaal werkboekje waar deze opdrachten in staan.

Reflectie op nut en doel van opdrachten

Door de kinderen uit te leggen waarvoor ze een bepaalde opdracht krijgen, zullen ze beter gemotiveerd zijn om ook daadwerkelijk aan de slag te gaan. Bijv. je krijgt deze kralenplank omdat je daarmee met je vingers en je hersenen dingen oefent (executieve functies en fijne motoriek) die je ook nodig hebt bij het leren schrijven.

De inhoudelijk onderdelen die als extra aanbod gebruikt kunnen worden om aan vaardigheden te werken zijn:

Onderbouw

- Filosofie (omgaan met overtuigingen, samenwerken)
- Gebruik spel materialen (jezelf motiveren, omgaan met frustraties, samenwerken/ zelfstandig werken)
- Verdieping thema (omgaan met overtuigingen, jezelf motiveren, omgaan met frustraties, zelfstandig werken)
- Executieve functies oefenen/versterken via de methode: Breinhelden

Middenbouw

- Leren leren (begrip/geheugen)
- Filosofie (omgaan met overtuigingen, samenwerken)
- Vreemde taal: bijv. Engels, spaans (jezelf motiveren, begrip/geheugen, omgaan met frustraties, zelfstandig werken)
- Eigen werkstuk maken (zelfstandig en samenwerken, gestructureerd leren werken, executieve functies)
- Denksport: bijv. Schaken (omgaan met overtuigingen, omgaan met frustratie)
- Verdiepende stof via Muiswerk (spelling, rekenen, vreemde talen)
- Executieve functies oefenen/versterken via de methode: Breinhelden

Bovenbouw

- Leren *leren* (begrip/geheugen)
- Filosofie (omgaan met overtuigingen, samenwerken)
- Vreemde taal: bijv. Spaans (jezelf motiveren, begrip/geheugen, omgaan met frustraties, zelfstandig werken)
- Denksport: bijv. Schaken (omgaan met overtuigingen, omgaan met frustratie)
- Verdiepende stof via Muiswerk (spelling, rekenen, vreemde talen)
- Executieve functies oefenen/versterken via de methode: Breinhelden

2. Uitvoering thuis

In deze vaardigheidsgroep wordt dus de weerstand en de bijbehorende gedragingen besproken. Ouders worden ingelicht over de mogelijke weerstand die zij ook thuis zullen merken. Ouders wordt gevraagd het proces te ondersteunen zodat een kind tot groei kan komen. De back-up van ouders is essentieel in dit groeiproces.

Uitvoering - Eigenaarschap

Alle vragen over hoogintelligente kinderen en vermoedens van hoge intelligentie kunnen besproken worden met de intern begeleider of met de hoogbegaafdheid coördinator. De hoogbegaafdheid coördinator zorgt ervoor dat hij/zij regelmatig contact heeft met de verschillende groepen in de school en dat vragen en lopende zaken over hoogintelligente kinderen of de V-club in een overleg besproken kunnen worden.

De intern begeleider en de hoogbegaafdheid coördinator zorgen voor het in kaart brengen en houden van de hoogintelligente kinderen in de units, opstellen van beleid, bijsturen ervan en het jaarlijks evalueren van de voortgang van het onderwijs aan intelligente kinderen.

De hoogbegaafdheid coördinator zorgt ervoor dat bij vermoeden van hoge intelligentie de volgende stappen worden genomen:

- eventueel invullen van signaleringslijsten om vermoeden te bevestigen.
- niveaubepaling (d.m.v. gerichte toetsen) van het kind zodat de juiste leerstof aangeboden kan worden.
- in overleg met de leerkracht inschatten of top-down rekenonderwijs noodzakelijk is en daarna bepalen in welke reken(plus)club het kind thuis hoort.
- in overleg met de leerkracht en bepalen of een aanvullend aanbod in de vaardigheidsclub gewenst is.
- in overleg met leerkracht bepalen hoe ouders op de hoogte worden gebracht over de te nemen stappen en aanpak in de groep en de vaardigheidsclub.
- in overleg met de leerkracht opstellen van een Speciaal Aanbod Plan (SAP) of groeidocument.
- jaarlijks organiseren van een werkplaats over het doel en beleid van De Phoenix over het onderwijs aan hoogintelligente kinderen of over wat ouders thuis kunnen doen om hun hoogintelligente kind te ondersteunen.

Communicatie

Via de eigen leerkracht zal uitleg gegeven worden aan ouders over dit beleidsplan. Verder staat de samenvatting van het beleid in de schoolgids. Wanneer er wijzigingen zijn in het beleid of uitvoering dan wordt dit via de nieuwsbrief doorgegeven.

Ouders kunnen te allen tijden feedback geven aan de leerkracht.

Uitvoering - Bijsturing

Het doel, het beleid en de uitvoering moeten waarschijnlijk in de loop der tijd bijgestuurd worden.

Richtlijn voor de bijsturing zijn:

Doel: elke 4 jaar

Wat zijn onze doelen, bereiken we die ook? Willen we onze doelen misschien ambitieuzer maken?

Beleid: elk jaar

Welke beleidsafspraken hadden we gemaakt, worden deze ook uitgevoerd, waarom wel of waarom niet? Bereiken we ons doel op deze manier?

Uitvoering: elke fase

Hoe gaat het in de units? Hoe verloopt de communicatie met de verschillende partijen? Waar is bijsturing nodig? Zijn er suggesties of vragen vanuit het team, vanuit ouders of vanuit de kinderen? Uit de suggesties worden maximaal 3 veranderingen doorgevoerd om belasting en continuïteit te garanderen. De beslissingen worden teruggekoppeld naar het team en eventueel de ouders.

Twee keer per jaar worden alle kinderen van de groepen opnieuw bekeken. Bij de kinderen die al gesignaleerd zijn kunnen vaker geëvalueerd/besproken worden om te zorgen dat het aanbod zo goed mogelijk aan blijft sluiten.

Aan het eind van elke fase wordt geëvalueerd met de leerkracht of het aanbod nog steeds aansluit bij de behoeften van het kind en hoe het aanbod er in de volgende fase uit moet komen te zien.